

V. Letnik.

4. zvezek.

Veneec

cerkvenih bratovščin.

Izhaja 24. dan vsakega meseca.

Urejuje
dr. Francišek Ušeničnik.

Vsebina 4. zvezka.

	Stron
Obramba mladine. (Namen sv. Očeta — priporo- čen v molitev za mesec april.)	40
Vzoren sin Marijine družbe.	51
Srce Jezusovo, zavoljo naših hudobij potrto.	55
„Pridi k nam tvoje kraljestvo.“	58
Naznanila in poročila	60
Hadra.	63

„Veneec“ prejeman pri upravnistvu stane na leto : K 20 h, po pošti pošiljan : K 44 h. Denar za naročbo se pošilja: Upravnistvu „Venca“ v Ljubljani, Kopitarjeve ulice 2; dopisi, zahvale za uslišano molitev in darovi za pobožne namene pa uredniku pod naslovom: dr. Fr. Ušeničnik v Ljubljani, Semenišče.

V Ljubljani, 1901.

Izdaje „Katoliška Bukvarna“. — Tiska „Katoliška Tiskarna“.

Dobrotni darovi.

Za bratovščino presv Rešnjega Telesa:

Župnije: Št. Vid pri Zatični 80 K, Št. Jošt pri Vrhniku 46 K, Mirna Peč 40 K, Sora 110 K 20 h, Metlika 120 K, Zaplana 55 K 40 h, Krško 20 K, Koroška Bela 60 K, Stranje 40 K, Nadanje Selo 20 K, Studeno 22 K, po č.č. gg. Uršulinkah 35 K, Ana Lampret in neimen. 2 K 40 h, neimenovana 2 K, volilo Lize Anderle 60 K, Hinje 52 K 60 h, neimenovan 3 K.

Za sveto Detinstvo:

Is Tržiča: več oseb 2 K 50 h, rodbina Tomazin 2 K, neki učenec 1 K; is Gornjega Grada 10 K 46 h, is Radoljice 18 K 60 h, drugi dar is Radoljice 10 K, šolarji v Dražgošah 1 K 40 h, is Skofje Loke po č. g. katehetu A. Čadešu 50 K, veleč. g. Jernej Primožič, župnik v Goričah, 2 K.

Za razširjanje sv. vere:

M. J. 90 K, is Škofje Loke po č. g. katehetu A. Čadešu 25 K.

Za misijone na Kitajskem:

Neimenovana 4 K 50 h, neimenovana 1 K, M. J. v Št. J. 40 h, Marija Ban 10 K, neimenovana 6 K, M. L. S. 3 K, Marija Hrastar nabrala 19 K, Frančiška Šega nabrala 5 K, Frančiška Klemenčič nabrala 4 K veleč. g. Baltazar Bartol, župnik v p., 5 K.

Za misijone v Afriki:

Veleč. g. Baltazar Bartol, župnik v p., 5 K.

Za najpotrebniše misijone:

N. N. 3 K 60 h, Marija Jakše 100 K, veleč. gosp. Jan. Pfajfar, župnik v Javorjah, 10 K.

Za cerkev sv. Jožefa v Priedoru:

Marija Ban 20 K.

Za cerkev sv. Jožefa v Mariboru:

Marija Ban 10 K.

Za cerkev Matere milosti v Mariboru:

Marija Ban 20 K.

Za kapelico sv. Cirila in Metoda v Aleksandriji:

Neimenovana 20 K, več oseb is Tržiča 1 K 10 h, veleč. gospod Baltazar Bartol, župnik v p., 5 K, Ivan Drašler 2 K.

Za Salezijance v Turinu:

Frančiška Drukar 1 K.

Za uboge redovnice na Laškem:

M. L. S. 2 K, neimenovana 10 K.

Za družbo sv. Bonifacija:

M. J. 10 K.

Za kruh sv. Antona:

J. J. 1 K.

Odpustki meseca aprila 1901.

Da dobimo odpustke, moramo: 1.) imeti namen, da se hočemo odpustkov udeležiti; 2.) biti moramo v milosti božji; in 3.) storiti dobra dela, ki jih cerkev ukazuje za odpustke. — Ukazuje pa navadno cerkev za *popolne* odpustke: izpoved in sv. obhajilo in molitev v namen sv. Očeta. Če je treba v namen sv. Očeta moliti v *določeni* cerkvi, je to vselej posebe povedano.

3. Sreda. Sv. Benedikt Filadelfski. Vsem vernikom popoln odp. v frančiškanskih cerkvah, tretjerednikom v farni cerkvi, če ni blizu redovne cerkve.

4. Veliki četrtek. Popoln odpustek dobi: a) kdor danes eno uro moli ali premišluje v spomin, da je v ta dan Jezus postavil zakrament presvetelega Rešnjega Telesa; izpoved in sveto obhajilo danes ali pa drugi teden; b) vsi, ki danes ali jutri obišejo 'božji grob' in molijo v namen sv. Očeta; izpoved in sv. obhajilo danes ali na velikonočno nedeljo.

6. Veliki petek. Kdor danes popoldne od 3. ure naprej ali jutri do 11. ure dopoldne žalostni Materi božji vsaj pol ure dela družčino z molitvijo ali premišljevanjem, dobi popoln odpustek tisti dan, ko opravi velikonočno izpoved in gre k sv. obhajilu.

7. Nedelja. I. v mesecu. Velika noč. Tretjerednikom vesoljna odveza. Popoln odpustek: a) vsem, ki morejo dobiti odpustke rimskih štacijonskih cerkvâ; b) udom *brat. presv. Srca Jez.*; c) udom *rožnivenške bratovščine* en popoln odpustek v katerikoli cerkvi, v bratovski cerkvi pa trije popolni odpustki: 1.) če v bratovski kapeli molijo v namen sv. Očeta; 2.) če so pri mesečni procesiji; 3.) če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. d) udom *družbe živ. rožnega venca*; e) udom *škapulirske brat. karmel M. božje* v bratovski ali farni cerkvi; f) udom *brat. naše ljube Gospe presv. Srca* v bratovski cerkvi; g) onim, ki nosijo *višnjevi* ali *črni* škapulir; tisti, ki nosijo *črni* škapulir žalostne Matere božje, pa morajo poleg navadne molitve v namen sv. Očeta moliti še 7 Očen. in 7 Cešč. M. za duše v vicah; h) udom družbe *kršč. družin*.

24. Sreda. Sv. Fidelis. Popoln odpustek v *kapucinskih* cerkvah kakor 3. dan t. m.

28. Zadnja nedelja v mesecu. Varstvo sv. Jožefa. Sv. Pavel od križa. Popoln odpustek: a) udom *škapulir. bratov. karmelske M. b.* v bratovski ali farni cerkvi danes ali v osmini; b) udom *družbe krščanskih družin*; c) udom *brat. za duše v vicah*; d) vsem vernikom v *kapucinskih* cerkvah, kakor 3. dan t. m.; e) vsem, ki trikrat na teden skupno z drugimi molijo rožni venec.

Zvezek 4.

Letnik V.

April 1901.

Obramba mladine.

(Namen sv. Očeta — priporočen v molitev za mesec april.)

Lep in genljiv je prizor, katerega nam slika sv. evangelij o ljubezni Jezusovi do otrok. Sprejemal jih je v svoje naročje, molil je nad njimi in jih blagoslavljal. Apostoli so bili nevoljni, da matere toliko časa mudé Jezusa z otroki; Jezus pa jim reče: Ako ne bodete, kakor kateri izmed teh, ne pojdete v nebeško kraljestvo. A še strožje je nastopil Zveličar proti onim, ki se ne menijo za blagor mladine. Zagrozil jim je: Kdor pohujša katerega teh malih, ki v me verujejo, bi mu bilo bolje, da bi se mu obesil na vrat mlinski kamen, in bi se potopil v globočino morja.

Tako delovanje in vedenje Jezusovo v prid mladini v katoliški cerkvi ni ostalo brez blagih sadov. Že izza prvih časov krščanstva nam je znano, da so stariši in cerkveni predstojniki mladino izročevali varstvu božjemu ter jo varovali pred kužnim vplivom paganskih šcg in navad. Ko pa je naša vera v nekdanjem rimskem cesarstvu prišla do zmage, je posvetila katoliška cerkev vso skrb vzgoji in obrambi mladine. Kakršna je mladina, taki bodo prihodnji časi. In katoliška cerkev po svojem ustanovniku mora gledati v bodočnost, zakaj ostati mora do konca sveta. Zato pa so se pojavile šole, zlasti samostanske, v katerih so se vzgajali dečki v najnevarnejših letih. Gotovo je bilo cerkvi do tega, da pripomore tako svojim udom do potrebne omike in izobrazbe; imela pa je pri svojih šolah tudi drugi namen, obvarovati namreč mladino slabih družb in raznih malopridnih vplivov, ki bi utegnili zamoriti v mladih srcih vse dobre kali bogoljubnega življenja. Čim večja je bila nevarnost, da se izpridi mladina, tem bolj je pospeševala cerkev njeno obrambo, tem bolj je, kakor dobra mati otroke, ki so v nevarnosti, jemala

mladino pod svoje okrilje. Nam, ki živimo v burnih časih, ko je zavladala po svetu kriva svoboda, ki dopušča, da si vsak sme voliti in izbrati to, kar v trenutju ugaja njegovemu izkvarjenemu srcu, njegovemu pohlepu, njegovim strasti; nam, ki vidimo zlasti po mestih vsak dan, kako se premnogi zapeljivci trudijo, da bi vjeli mladino v mrežo slabih družb in v zanjke pohujšljivega beriva: nam, pravim, ni treba še posebe dokazovati, zakaj se katoliška cerkev in njeni služabniki, pa tudi zvesti verniki trudijo, da bi obvarovali mladino izpridenosti.

V zadnjem listu „Venca“ smo pisali, kako si prizadevajo brezverci po Francoskem, da bi odpravili cerkvene redove in kongregacije. Zakaj? Navedli smo tudi vzrok: vzgajajo namreč redovniki in redovnice otroke v krščanskem duhu, da jih vihar pohujšanja in slabih priložnosti več ne more odtrgati od Kristusa. Za obrambo mladine torej delajo redovi po svetu in zato jih sovražijo brezverci. Prav zato pa jih moramo verni katoličani podpirati z molitvijo in z dejanjem. In če pogledamo po naši slovenski domovini, nas mora vzradostiti zavest, da je krščanska požrtvovalnost tudi pri nas že donesla lepih sadov v obrambo mladine. Zlasti redovnice se vztrajno trudijo, da bi lepo vzgojile žensko mladino v nje časni in večni blagor. Sirotišnice imamo za dečke in deklice, razna društva so ustanovili blagi prijatelji mladine le zato, da jo obvarujejo slabih družb in zapeljivih izkušnjav. Ne smemo pozabiti, s koliko vnemo se trudijo presvetli knez in škof ljubljanski, da bi čim preje sezidali katoliške zavode za mladeniče, ki hrepené po višji izomiki. Zakaj vse to? Vse to se godi v obrambo mladine. Komur je torej v mislih sreča naše domovine, kdor hoče res kaj izdatnega storiti v obrambo naše mladine, naj podpira s svojimi prispevki plemenito namero ljubljanskega nadpastirja, ki ves živi in deluje v obrambo naše mladine. Vsak dar, tudi dar uboge vdove, je kamenček v dosego velikega namena. A še zlasti nam je v ta namen moliti, da bi Bog, čigar moč je nad vsa človeška prizadevanja, dal novemu podjetju rast in sad. Kolikor torej ne moreš podpirati zgradbo škofovih zavodov, ker ti Bog ni dodelil posvetnega blaga, podpiraj jih z molitvijo, z vstrajno molitvijo, ki oblake prodira, z gorečo molitvijo, ki gotovo doseže, kar je prosila. S tem bodeš vršil plemenito delo v obrambo mladine.

Ali še nekaj imamo na srcu.

Vsi ne morejo preživeti svoje mladosti v tihih zavetiščih krščanskih vzgojevalnic. Ogromna večina mladih ljudi zraste v domači hiši pod nadzorstvom starišev. In zlasti te moramo pritegniti v obrambo mladine. Krščanski oče in mati! Ako vama je kaj do tega, da bi se vajini otroci vzgojili v poštene ljudi, v take, ki bodo kdaj res živeli po Kristusovem nauku, ne dajajta jim slabih vzgledov v domači hiši. Ne pripustita, da bi se razlegala po hiši kletev, da bi se šopirila v njej pijanost, zatirajta krege in prepire, ne pustita nikomur, da bi vpričo vajinih otrok govoril nesramno, pohujšljivo. In ko nekoliko odrastejo, pazita nanje, da bosta vselej vedela, kje hodijo, v kakšne družbe zahajajo, kdaj domov prihajajo. Ne dovolita slabih knjig in pohujšljivih časnikov v hiši. Kvaren časnik in pohujšljiva knjiga je strup za nedolžno srce mladih ljudi. — O, da bi stariši bolj pazili na svoje svoje otroke, da bi jih

bolj varovali pred slabimi družbami, zlasti pred brezverskimi časniki, koliko več veselja, miru in zadovoljnosti bi bilo v naših hišah! Zatorej še enkrat, stariši, delujte v obrambo svoje mladine!

Te male besede pa naj bi napolnile tudi srca vseh članov molitvenega apostolstva, da bodo prihodnji mesec stanovitno darovali svoje pobožne vaje in molitve in dobra dela v — obrambo mladine. Presv. Srce Jezusovo milostno sprejmi naše želje in molitve!

—r—

Vzoren sin Marijine družbe.

Na veliki četrtek leta 1897. je umrl v deškem semenišču v Travniku osmošolec Peter Barbarić. Ob njegovi smrti se je čul le en glas, da je bil vzoren mladenič, dijak, sin Marijine družbe.

Pred kratkim je prišel na svetlo hrvatski življenjepis tega mladeniča.¹⁾ Iz te knjige, ki so jo hrvatski listi z velikim navdušenjem pozdravili, bi radi podali, kar nam pripoveduje o njem kot sinu Marijine družbe. Gotovo bodo slovenske mladeniče, posebno pa dijake zanimala te črtice iz življenja hrvatskega druga.²⁾

Rodil se je Peter Barbarić od poštenih krščanskih starišev v skalnati Hercegovini 19. velikega travna l. 1874. Velik del svojega detinstva je preživel na zeleni livadi kot pastir. Potem je šel v ljudsko šolo, nato pa se poprijel trgovstva. Ali Bog je hotel, da postane nebeški trgovec, in ga je zato privedel v Travnik, v deško semenišče.

Tu je bil Peter radi svojih velikih vrlin že v prvem razredu sprejet v družbo Marijino. Veselje, ki je tedaj navdajalo njegovo srce, je bilo trajno; vedno je štel ta dan med najlepše svojega življenja. Biti sin Marijine družbe, to je bila zanj največja sreča. Lepo je opisal to srečo v pismu, katero je pisal svojemu prijatelju, ko je bil tudi ta sprejet v Marijino družbo: „Ker sva sinova iste matere zemlje, sem vedno pričakoval željno, kedaj bodeva tudi sinova iste nebeške Matere. Res je, že doslej smo se mogli tako imenovati; ali danes, ko Te gledam v duhu pred sliko premile naše Matere, ko Te slišim, kako izgovarjaš besede: „Izberem Te danes za Gospo, Pomočnico in Mater“ (Eligo te hodie in Dominam, Advocatam et Matrem), moram vzklikniti: O presrečni čas, že si prišel! O presrečni sin v objemu take Matere! S Teboj delim veselje in tolažbo, katera Ti danes polni srce. Ako pomislim danes na Tvojo srečo, ako Te vidim obdarjenega s toliko odpustki, pridruženega zvesti četi nepremagljive Kraljice, ako čujem besede, katere Ti je danes odgovorila premila Mati: „Jaz ljubim one, ki mene ljubijo“ (Ego diligentes me diligo), moram vzklikniti: Brat, iz dna srca Ti čestitam! 25. sušec naj Ti

¹⁾ Petar Barbarić, hrvatski uzor-mladič. A. Puntigam D. I. Naklada tiskare A. Scholca. Zagreb. Cena 1. K.

²⁾ Spis nam je došel iz zavoda, kjer je Barbarić umrl; poslal nam ga je Slovenec iz reda Tovarištva Jezusovega. Opomba uredništva.

ostane v srcu celo življenje; misel: sin družbe Marijine sem, (Filius Mariae sum) naj Te nikdar ne zapusti. Ta misel Ti bode tolažba v žalosti, v nevarnosti zavetje, srčnost v boju, podpora pri delu, pomoč v potrebi!“

Tisti dan, ko je bil Barbarić sprejet v družbo Marijino, je primerjal pridigar v svojem slavnostnem govoru družbo Marijino z vrtom, v katerem je vsak ud lepa cvetlica Materi božji na veselje in radost. Navedel jim je za primer sv. Alojzija, ki je cvetel kakor bela lilija, in s tem zaslužil, da je bil že v svoji mladosti presajen v nebeški raj.

Osem let potem je pisal neki gojenec o Petru: „Kakor rdeča vrtnica si cvetel v vrtu Marijinih sinov; napolnjen z ljubeznijo do nje in njenega Sina. Ali komaj se je razvil cvet, že ga je presadil nebeški vrtnar v raj, ker ga ni bila vredna zemlja.“ — Tako je držal ta mladenič zvesto svojo obljubo, s katero se je zavezal, ko je vstopil v to družbo.

Podoba „premile Matere“, kakor je Barbarić rad imenoval blaženo D. Marijo, je stala vedno živo pred njegovimi očmi, njegove misli so se vedno vzdigovale k njej, kakor angeli, ki so nosili tisoč pozdravov od sina Materi in od Matere sinu. Vsak dan, kadar ni bil zadržan, je obiskal najmanj šestkrat kapelico bl. Device. Večkrat med dnevom je poljubil sliko, katero je imel pred seboj na mizici; ako je šel na hodniku mimo Marijine slike, jo je gotovo pozdravil. Nihče ni bil bolj marljiv in vesel kakor Peter, kadar so krasili v majniku podobo Matere božje v šoli. Učitelj je namreč opozoril svoje učence v začetku majnika na majnikovo pobožnost in obesil v šoli sliko „majnikove Kraljice“. Povabil je tudi dijake, naj polepšajo pobožnost s kako pesmico. In res so se vrstile pesem za pesnijo, spevane v žaru mladeniške ljubezni do Marije. Seveda je bila med njimi tudi Barbarićeva.

Ali najrajši je pokazal svojo ljubezen k Materi božji z rožnim vencem. Dan in noč je imel pri sebi molek. On ga je molil ne samo v cerkvi ali kapelici, ampak povsod, kjer se mu je ponudila priložnost: če je šel v cerkev, v šolo, na igrališče: je molil med potjo rožni venec. Kdor je gledal Barbarića, ko je šel po hodniku, mu je pač vzbudila pozornost njegova visoka postava, njegovo lepo držanje; ni pa videl vsak, kako so se njegove ustnice lahko pregibale; celo njegovi součenci niso vedeli, da je njegova desnica, na prsih pod sukno skrita, držala molek.

„Nekoč sem bil z mnogimi dijaki v semeniščni bolnišnici“, pripoveduje drugi gojenec: „Dasi smo bili bolni, smo bili vendar dobre volje, smejali smo se in šalili, ko so bili drugi ravno pri šolski maši in molili rožni venec. Tedaj reče kar naenkrat Peter: Dragi moji, molimo sedaj rajši rožni venec, ker ne moremo biti pri sv. maši. Lepi zgled je mlajše tovariše kmalu izpodbudil, in radi so poslušali dober svet.“

Nekoliko tednov pred smrtjo, ko je bil že tako oslabeled, da je le težko prišel v cerkev, ga je vprašal eden njegovih predstojnikov: „Peter, pri koliko sv. mašah si vsak dan?“

„Pri dveh, velečastiti! ali kadar prejmem sv. obhajilo, pri treh.“

„Pa, ali ti ni to težko?“

„Ne, velečastiti, saj sedim.“

„Ali molitev?“

„O ne, saj molim rožni venec; posebno pa pri žalostnem delu človek kar ne more biti raztresen. Slike so tu tako žive, da me kar navdušijo. Kateri je za nas krvavi pot potil — prekrasna slika. Kateri je za nas bičan bil — moj Bog bičan!“ To je tako genljivo pripovedal, da se je pordečilo njegovo blede lice, njegove trudne oči se zaiskrile, in kar nehoté se je vzdignila njegova desnica.

„Pri taki sliki“, je nedaljeval mirnejše, „pri tej skrivnosti se mudim lahko dolgo, to me kar nič ne utruja.“

Barbariç je vsak dan prav tako molil rožni venec, kakor ga je treba moliti, to je, pobožno premišljeva je posamezne skrivnosti. On se je tako zaglobil v skrivnosti, da jih je tako rekši gledal. Z duhom je bil v nazaretski hišici in z veseljem poslušal, kako je angel oznanil Mariji veselo vest. Spremljal je blaženo Devico k njeni teti Elizabeti. Klečal je z Marijo in sv. Jožefom pred božjim Detetom v betlehenskem hlevu. Na isti način je premišljeva je premolil druge skrivnosti. Tako mu je bil rožni venec rudnik, iz katerega je zajemal vsaki dan nove, nebeške zaklade. Enkrat je rekel Petrov učitelj: „Naš Barbariç se je odlikoval na vsakem mestu.“ Da, odlično je služil tudi v izbrani Marijini četi, dasi le kratek čas kot prost vojak. Kajti že ob početku drugega razreda — tri mesece po njegovem sprejemu v Marijino družbo, so ga izbrali za „svetovavca“ družbe. To službo je častno opravljal dve leti. V četrtem razredu je dobil službo „pomočnika“. Tukaj se je tako dobro držal, da ga je družba v petem razredu — to se prej ni nikoli zgodilo, ker je bila večina kongreganistov iz višjih razredov — enoglasno izbrala, da stoji družbi na čelu. Leta 1893., tisti večer pred godom sv. Stanislava, zaščitnika družbi, je bil svečano proglašen za vodnika ali prefekta kongregacije. Tako ljubezen in spoštovanje je že v prvih razredih užival pri svojih tovariših. Ta ljubezen se pozneje ni ohladila, marveč le še pomnožila. Vodnik je ostal do osmega razreda, dokler ni prosil radi bolezní, da bi si izbrali drugega. Vsem je bilo žal, da jih je zapustil dobri in priljubljeni voditelj. Barbariç pa je bil res vzoren prefekt. Pravila sina Marijine družbe je vestno izpolnjeval. Ko je nekoč vprašal predstojnik, ali je bil Barbariç vedno tako goreč in dober, so mu odgovorili mnogi gojenci: „Vedno je bil dober in goreč; ali še mnogo gorečnejše se je zavzel za kreposti, odkar so ga v petem razredu izbrali za vodnika Marijini družbi.“

Njegova najiskrenejša želja je bila, da se družba, kolikor je mogoče, povzdigne in lepo razcveté. Seveda se mu je bilo boriti z velikimi težavami; pa samo z delom, modrostjo in vstrajnostjo se more kaj doseči. Pred vsem je skrbel Barbariç za to, da zbudi v srcih svojih tovarišev posebno ljubezen k Materi božji, da se z veselím srcem in radovoljno držé družbenih in semeniščnih pravil. „Kaj je Barbariç vse storil“, pravi neki kongreganist, „da razširi češčenje svoje nebeške Matere!“

Kdo bi mogel sešteti žrtve, katere je svoji Materi na čast prinesel, načrte, katere je osnoval. Nekoč je prinesel svojemu predstojniku 20 takih načrtov in ga vprašal za svet. Drugikrat je prosil kongreganiste, naj mu vsak pis-

meno pové, kaj misli, da bi bilo družbi na korist. Na sprehodu se je večkrat pridružil kongreganistom in jih nagovarjal, naj kaj storé na čast Materi božji, jih bodril, naj ne pusté svojih plemenitih osnov, jim pomagal z dobrim svetom in delom.

Kakor zbira čebela méd leteč od cvetke do cvetke, tako je Peter zbiral iz dobrih knjig in časopisov izpodbudnih in lepih primerov iz mladosti, katere je potem pripovedoval svojim tovarišem in jih izpodbujal za slična dela.

„Kaj pa vaša kongregacija?“ je pisal prijatelju. „Slišal sem nekaj, kakor da nekateri posebno nato delujejo, da ne bi bilo predstojništva. Ti si sedaj svetovavec in zato Ti pravim: upam, da ni takih med vami, ki bi res to hoteli. Kam bi sicer prišli? Ako nočejo bistvenega družbenega znaka — in to je ravno predstojništvo, katero ima oblast nad ostalimi udi na blagor družbi — si tudi ne smejo prisvajati imena „družba“, ampak morajo imenovati kongregacijo „bratovščino“.

Kako je Barbariç pametno in zrelo razumel nalogo in dolžnost, katero ima predstojništvo kongregacije, to nam priča opomba, katero je enkrat izgovoril v zborovanju: „Od nas zavisi, da bodo tudi ostali semeniščniki dobri. Kongreganisti zelo vplivajo na ostale gojence, predstojništvo mora biti pa vzor vsem drugim.“

On je vedno pozorno gledal na kongreganiste, opominjal jih, če ni bilo kaj v redu; a to je umel tako milo in blago, da ni nikogar razžalil. Peter je mogel vsakemu vse iskreno reči. Marsikateri dijak mu je odprl svoje srce in iskal pri njem tolažbe in sveta.

Z vsemi moçmi je delal, da privede kongreganiste na pravi pot. Ali ni se tudi bal dotične odsloviti iz družbe, če je bilo treba, dasi ga je to dolgo bolelo. Tako piše 25. sušca l. 1895. svojemu prijatelju: Žalost mi trga srce, če pomislim, kje so oni bivši kongreganisti, ki so pri zadnjem našem glavnem prazniku tako svečano ponovili posvečenje naši nebeški Materi!“

Vse svoje misli o družbi Marijini je izlil Barbariç v govor, ki ga je imel pri slavnosti l. 1896. Takrat je navduševal svoje tovariše, kakor vojskovodja, kateri govori pred bitko svojim vojakom. „Na noge, bratje! V bitko, v sveti boj! Proti nam stojé oboroženi trije strahoviti sovražniki, katere moramona na vsaki način zatreti, premagati. Triglava kača siplje na nas ogenj mesenosti, pohlepnosti, oholosti. Zlobni svet je obrnil proti nam svoja zapeljiva, pregrešna, brezbožna načela; peklenski satan, ta stari zavidljivec naše sreče, napada nas na odprtem polju zavratno s strelami gnusnih izkušnjav, da nas preplaši in odvrne od pravega pota. Ako hočemo zmagati, potrebujemo močne, zmagoslavne voditeljice. Glejte, M a r i j a je naš vzor, naša Mati, naša Kraljica, naša voditeljica. Združimo se okrog njene zastave, pohitimo za njo sredi ljutega boja. Dokler nas ona vodi, ni se nam treba bati, dokler njo sledimo, je zmaga naša. Ali naj se še obotavljamo? Ali ne bi se morali sramovati pred onimi nebrojnimi četami kongreganistov, ki so se tako hrabro borili pod Marijino zastavo in si priborili večno zmago? Ali ne bi morali povesiti oči pred temi milijoni Marijinih vojakov, kateri se še danes boré pod njeno belo zastavo v prvih vrstah proti sovražnikom in se venčajo vedno z novimi

Javorikami? Ali naj živimo mi, otroci Marijini, borivci Marijini, mlačno, zani-karno, gluhi pozivom naše Kraljice, naše voditeljice? Ali naj res dopustimo, da nas sovražnik zatare in gazi in nad nami slavi zmago? O ne, Mati! ni-kakor ne! Še je v nas ogenj, še goré naše prsi polna navdušenja za Te; še hrepení naše srce za zmago; še so nam svete tvoje svetinje; Tvoje zastave mi ne prodamo! Rajši umreti, nego jo zapustiti; prej pasti, kakor jo pustiti iz rok!

Oj razplamenimo danes, bratje, ta ogenj, ki še tli v naših prsih, raz-plamenimo ga v plamen prave sinovske ljubezni! In ta ogenj ljubezni naj gori in plamti; ali ne samo danes, ne samo jutri, ne samo za mladih dni, nego za celo naše življenje. Zastavo v roke, vzdignimo jo ponosno, pokažimo svoja bojna znamenja! Marija naše geslo in naš vzor, Marija naša Mati, Marija naša voditeljica, naj nam bo vedno pred očmi! Od danes naprej proč od nas ves strah pred ljudmi, proč ničvredni sram. Pred celim svetom pokažimo, kaj smo, komu služimo, za koča se borimo. Sin Marijin sem! naj se glasi iz naših prsi! Sin Marijin — ali to naj ne bo le prazna beseda; nego naj nam pride iz dna srca, vžgana v ognju ljubezni za našo mater Marijo. Sin Marijin sem, to bomo pokazali v govoru, v delih in zgledih. Slava presv. Srca in Marijina čast, to je naša naloga. — Bratje! bodimo ali dobri sinovi Marijini ali pa nikaki! Pri slovesu trdno obljubimo Tebi nebeška Kraljica: Počivali, mirovali ne bomo prej, dokler ne bodeš mogla reči o naši družbi: sedaj na-preduje, sedaj cvetè moja družba!¹⁴

To je bila, da tako rečem, labudova pesem vzornega mladeniča. Kmalu nato je obolel, da legne čez leto dni v hladni grob. Ali milo ga je bilo videti, kako je celo v bolezní lepo vršil dolžnosti Marijine družbe, kako je, komaj se držeč na nogah, s palico v roki lezel, naslanjaje se ob zid, da odpočije, v drugo nadstropje do družbene kapelice, da prinese Mariji svoj zadnji dar. Še v smrtni uri mu je počivalo oko na kipu bl. Device, ki je stal ob njegovi postelji; njegova zadnja beseda pa je bila: Jezus.

Taki mladeniči se morejo vzgojiti samo v katoliških gimnazijah, pod okriljem blažene Device Marije. Bog daj, da dobimo Slovenci kmalu katoliško gimnazijo, brez dvoma bo tudi tukaj Marija zbrala učečo se mladino pod svoje okrilje!

Srce Jezusovo, zavoljo naših hudobij potrto.

(Litanije presv. Srca Jezusovega.)

Zadnja večerja je končana, zakrament presv. Rešnjega Telesa je postavljen. Jezus in apostoli odmolijo še zahvalno molitev, potem pa gredó na Oljsko goro. Velikrat so šli po tej poti, čez potok Cedron; nocoj gredó zadnjikrat. Pri vhodu na vrt Getzemani reče Jezus apostolom: „Sédite tukaj, da grem tja in molim“; le Petra, Janeza in Jakoba je vzel seboj. Komaj pa je bil Jezus sam s tremi apostoli, ga je obšla taka žalost in otožnost,

kakršne ni občutilo še nobeno človeško srce. V obraz je prebledel in tresel se je po vsem životu. Kakor da ni mogel več prikrivati tega, kar je trpel v duši, je potožil trem svojim ljubljnim učencem: „Moja duša je žalostna do smrti“; žalost, v katero se potaplja moja duša, je tolika, da bi moral umreti, ko ne bi mi življenja varovala moja božja vsemogočnost. In vsa ta bridkost in žalost, katere je bila prepolna duša Jezusova, se je razlila v njegovo presv. Srce. Kar je trpela duša, je občutilo tudi Srce. Trpelo je toliko, da je jokalo krvave solze; bilo je strto od bolečine, kakor žlahten grozd, ki ga je gornik dejal v tlačilnico, da dá iz sebe zadnjo kapljico.

Pa odkod ta žalost? Kaj je tako potrlo Srce našega Odrešenika? — V litanijah presv. Srca molimo, da je bilo Srce Jezusovo potrto z avoljo naših hudobij.

Grehi vsega človeškega rodu, gnusoba greha in strašna kazen za greh — to je vzrok žalosti, ki tare presv. Srce Odrešenikovo. — Jezus Kristus je božje jagnje, ki je vzelo nase grehe sveta. Kar so kedaj ljudje grešili in kar še bodo grešili, vsa ostudnost in razuzdanost starih poganov, vsa nezvestoba in zloba izraelskega ljudstva, hudobija vseh narodov cele zemlje — vse to je kakor neizmerna butara naložena nanj, ki je prišel, da dá zadoščenje žaljenemu Bogu. Roka božje pravice je že stegnjena, da udari Njega za grehe sveta. „Resnično, on je prevzel naše bolezni in nosil je naše bolečine. Mi smo si ga mislili kot gobovega in udarjenega od Boga in ponižanega; pa ranjen je bil z avoljo naših grehov in potrt z avoljo naših hudobij; pokorjenje je bilo na njem z avoljo našega miru, in z njegovimi ranami smo bili ozdravljeni“, — tako govori prerok Izaija (53, 4, 5.)

Premerimo sedaj, kolikor moremo, globočino žalosti, v katero je bilo zatopljeno presv. Srce Jezusovo. — Vsako nesrečo občutimo tem bolj, čim bolj jo spoznamo. Kolika nesreča, kako strašno zlo pa je greh, tega ni nihče bolj jasno videl kakor Jezus Kristus, ki edini popolno pozna Boga in človeka, božje veličastvo in človeško ničevost. Kakšna je morala torej biti žalost, ki je napolnila presv. Srce ob tej množini in gnusobi grehov vsega sveta, — kdo bi mogel to povedati? — Žalost, ki jo čuti kdo z avoljo greha, je tem večja, čim večja je njegova ljubezen do Boga; kolika je morala torej biti žalost presv. Srca, ki ljubi Boga tako goreče, kakor ga ne more ljubiti nobeno drugo človeško srce! Časih se je zgodilo, da je spokorjen grešnik umrl od same žalosti radi grehov, s katerimi je žalil Boga; kako velika je morala biti žalost presv. Srca, ki je čutilo težo vseh grehov, kar so jih ljudje storili in jih še bodo storili.

Ljubi moj! tudi tvoji grehi so delali žalost božjemu Srcu Jezusovemu; tudi z avoljo tvojih grehov je bilo to Srce potrto. Če si storil v svojem življenju le en smrtni greh, ga ne moreš nikoli dosti obžalovati in objokovati. Morda pa nisi grešil samo enkrat, ampak večkrat, brezštevilkokrat, in vendar ti z avoljo tega morda še nikoli ni porosila solza očesa. Drugače si tako mehkega srca, vsaka stvarca te gane do solz; ko pa vidiš, da presveto Srce z avoljo tvojih grehov joka krvave solze, si trd in mrtev.

Presv. Srce pa je bilo potrto ne samo zavoljo množine, gnusobe in hudobe naših grehov; potrto je bilo tudi zavoljo kazni, ki nam jo bodo nakopali naši grehi. Kako ljubi presv. Srce neumrljive duše, tega mi ne moremo umeti; saj noben človek, in tudi ne angel v nebesih, ne more natanko presoditi, koliko je vredna ena sama duša. Jezus Kristus iz srca želi, da bi se rešile vse duše, in zato je za vse trpel in umrl. A dasi je za vse izkrvavelo presveto Srce, se vendar tisoči in tisoči, milijoni ljudi po svoji krivdi ne bodo zveličali. Jezus je to naprej videl, in to mu je navdajalo srce z neizrečeno žalostjo. Po preroku nam je to bolečino svojega srca izrazil v mili tožbi: „Zastonj sem se trudil in brez potrebe in za nič sem potratil svojo moč.“ (Iz. 49, 4.) K srcu mu je šlo zlasti pogubljenje nesrečnega Juda Iškariota in izraelskega ljudstva, katero je kar obsipal z dobrotami, ki pa se vendar izvečine ne bodo rešilo. — Mislimo si očeta ali mater, ki se trudita noč in dan, sama sebi pritrugujeta košček kruha, samo zato, da bi mogla dati sina v šolo in hčeri poskrbeti srečno prihodnost. Pa sin noče dobro; slabi tovariši so mu podrli vero, in udal se je grdemu razuzdanemu življenju; od očeta je po sili dobil zadnji vinar, od takrat se ne zmeni več zanj. Hči, ki naj bi bila starišem v pomoč in tolažbo, je malopridna, nič vredna; drugega ji ni mar kot gizdava obleka in pa greh; cele noči prepleše, starišem pa dela samo žalost in sramoto. Pomislite malo, kaj mora čutiti srce dobrega očeta, skrbne matere, ki sta se toliko trudila, da bi otroka lepo izredila, na stara leta pa morata videti, kako sta se zmotila! Ta žalost ubogih starišev je kakor ena sama grenka kapljica iz morja bridkosti, ki je polnilo presv. Srce Jezusovo. Noben oče, nobena mati ne ljubi tako svojega otroka, kot je Srce Jezusovo ljubilo vse ljudi. In vendar, dasi je zanje vse storilo, se jih bode toliko in toliko pogubilo! Pa tudi med tistimi, ki se bodo slednjič morda še rešili, oh, koliko nezvestobe in nehvaležnosti je med njimi! Za dar posvečujoče milosti je Zveličar dal svoje življenje; in nehvaležni ljudje vržejo od sebe najbolj dragoceni dar za prazen nič: da le morejo za trenotek dati duška svoji jezi in togoti, da le morejo ustreči svoji lakomnosti, da le morejo za trenotek piti iz čaše grešne nasladnosti, pa prodajo vse, kar imajo, milost, vse darove sv. Duha, presv. rešnjo kri Jezusovo, nebesa, Boga.

Vso to grdo nehvaležnost in nezvestobo je Gospod tisti večer na Oljski gori bridko občutil v svoji duši, in zato je bilo njegovo Srce tako potrto, žalostno do smrti; zato je jokal krvave solze, zato je potil krvavi pot.

Dragi bravec, deni roko na srce in povej odkrito, če nisi tudi ti nekoliko kriv, da je presv. Srce toliko trpelo? Ali ni tudi tvoja duša pogosto tožljiva in mlačna v dobrih delih, nehvaležna in nezvesta Jezusu Kristusu? Zveličar je zate krvavi pot potil; ali je tebi kedaj pri delu za Boga, v službi Jezusa Kristusa pot zmočil čelo? — Nikar si ne prikrivaj; tudi tvoja nezvestoba in omahljivost je potrla presveto Srce. Popravi, kar si zamudil; in zlasti veliki teden bodi tvoja gorečnost v tolažbo tudi radi tvojih grehov potrtemu Srcu Jezusovemu!

»Pridi k nam tvoje kraljestvo.«

Sv. Oče Leon XIII.

so 2. marca praznovali svoj 91. rojstveni dan, 3. marca pa 23. obletnico svojega kronanja. V soboto, 2. marca, so se zato rimski kardinali, škofje in prelati, zbrali v Vatikanu, in dekan med kardinali je sv. Očetu voščil srečo za dvojni praznik. Sv. Oče so se zahvalili za voščilo, potem pa so izpregovorili nekaj besedi, v katerih se razodeva skrb in žalost očetovskega srca. Nekaj misli hočemo posneti iz tega govora. Leta in delo, tako so rekli sveti Oče, so Nas upognila; a hvala božji dobroti in milosti, težave, ki se množé na raznih straneh, še prenašamo. Cerkev hoče vsem ljudem dobro, in to je nje edina skrb, da jim pomaga; in vendar jo premnogi sovražijo in preganjajo. To Nam dela skrb in žalost. Ne bojimo se za Cerkev, nikakor ne; zakaj Cerkev je oprta na božje obljube; iz nevaležnosti, upornosti in žaljenja, ki je trpi, izvira njej navadno moč in slava. V tolažbo Nam je, ko vidimo, da po vseh krajih katoliškega sveta oni, ki so sv. Cerkvi vdani in pokorni nje vrhovnemu poglavarju, sredi viharjev tem več dobrega storé. Zeló pa nas boli slepota tistih, ki so uporni materi, ki jim je dala na čelo znamenje zveličanja; in še bolj bridko Nam je, če pomislimo, kakšen bode rod, ki sedaj raste. O da bi Naš glas, kakor glas očetov, segel do vseh ljudi, zlasti pa do onih, katerim je dolžnost, z besedo in zgledom gojiti in pospeševati spoštovanje do sv. vere in božjih zapovedi.

Tako so govorili sv. Oče oni svečani dan, ko je ves katoliški svet z Njimi hvalil Boga, da so bili pred 23 leti povzdignjeni na prestol sv. Petra. Skrb za vesoljno Cerkev teži srce sv. Očetu. Kot dobri otroci sv. matere, katoliške Cerkve, molimo radi za sv. Očeta; vsak mesec nam sami priporočajo v molitev tisto, kar jim je posebno pri srcu.

Na Sveti Gori!

Najiminitnejše svetišče Matere božje na naših slovenskih tleh je pač, to smemo ponavljati brez obotavljanja, Sveta Gora, dve uri od Gorice proti severu, na hribu nekdanj imenovanem Skalnica.

Po verjetnem poročilu si je Marija sama izvolila to goro. Preprosti slovenski deklici iz Gergarja, vasi solkanske fare, Uršuli Ferligojnici, ki je gori živinico pasla, se je prikazala blažena devica, ko je neko soboto l. 1593. na vrhu goreče molila, in naročila ji je, da se naj ji tam postavi cerkev. „Reci ljudstvu“, je dejala dekletcu, „da mi naj tukaj hišo sezida in me milosti prosi.“

Dekletce je storilo, kakor mu je velela Marija, in verno ljudstvo je v malo letih zvršilo njeno naročilo. Leta 1544. je novo iz rezanega kamena zidano venko cerkev vrnu gore slovesno posveetil namesnik patrijarha oglejskega, katerega duhovna oblast je obsegala tedaj skoraj vso našo slovensko domovino.

V novi cerkvi so opravljali potem službo božjo nad 20 let duhovniki stare imenitne fare solkanske, ker je v tej fari stala cerkev. Leta 1566. pa je avstrijski nadvojvoda Karol frančiškanom bosansko-hrvaške in kranjske redovne okrajine izročil svetišče, in ti so poleg njega z nabrano miloščino sčasoma sezidali prostoren samostan in hišo za romarje. In ostali so frančiškani na Sveti Gori 220 let. Ob času cesarja Jožefa II. se je namreč, kakor je znano, splošen vihar vzdignil nad samostane in božje poti po vsi Avstriji, in tako so leta 1786. tudi Sveto Goro frančiškani morali zapustiti. Božja pot je bila prepovedana. Poslopje samostansko in cerkveno se je prepustilo raz-

padu. Redovni družini svetogorski pa so dali minoritski samostan pri starem Sv. Antonu v Gorici. Od tam so prišli frančiškani čez 25 let, t. j. leta 1811., v nekdanji karmelitovski samostan na Kostanjevico.

Oltarji in kar je bilo kaj vrednega v cerkvi na Sveti Gori se je razprodalo in cerkev razkrila, da bi tolikanj gotovejše in prej razpadla; tudi samostansko poslopje in prenočišče romarsko se je več ali manj porušilo.

Vendar se romanje ni dalo vstaviti Verno ljudstvo je hodilo molit in jokati tudi v puste, prazne podrtine. In ne zastoj! Prišli so čez nekaj let zopet boljši časi.

Cesar Frančišek II. je dovolil leta 1793., da se sme cerkev na Sveti Gori popraviti in zopet začeti gori služba božja in božja pot. Na svetega Mihaela dan tistega leta se je podoba Matere božje, ki je bila mej tem v solkanski cerkvi, spet prenesla na svoje mesto v prenovljeno svetogorsko cerkev.

Od l. 1793. do konca 19. stoletja so imeli svetovni duhovniki v rokah oskrbovanje svetogorskega svetišča, in gotovo so storili vsi, kar je bilo v njih moči. Ali moči je začelo poslednji čas nekako pomanjkovati.

Poslednji predstojnik ali vodja, prečastiti gospod Andrej Leban, je spoznal sam potrebo krepkejših in mnogoštevilnejših delavcev ter je sedanjemu našemu prevzvišenemu knezu nadškofu vže o njih prihodu izrekel željo, da bi se na Sveto Goro spet poklicali redovniki, in prevzvišeni so bili zadovoljni s tem nasvetom. Le natorno je bilo nadalje, da se je začelo pogajanje s tistim redom, ki je že nekdanj čez 200 let gori bival in delal. In kranjski redovni okrajini je ta ponudba ljuba bila, posebno, ker je po ločitvi hrvaških samostanov zgubila slavno svetišče trsaško in tamkajšnji svoj novicijski samostan.

Na jesen lanskega leta so se dobila tudi vsa potrebna pooblastila in dovoljenja iz Rima in z Dunaja, tako da so mogli prevzorni kardinal nadškof kot dan slovesne izročitve določiti dan 5. februarja tega leta.

Na sv. Silvestra dan popoldne se je napolil novi svetogorski gvardijan, č. p. Kalist Medič, bivši mnogoletni župni administrator v Ljubljani, na Sveto Goro, da za časa oskrbi, kar je bilo potrebno za naselitev samostanske družine. Ljudje, ki gori prebivajo, so ga pozdravili prijazno pred cerkvenimi vrati proseč ga sv. blagoslova, ki jim ga je podelil ginjenega srca. Spremili so ga nato v cerkev, ki je bila razsvetljena, da najprej počasti presveto Rešnje Telo. Pokleknivši pred veliki altar je pater pač začutil slovesnost trenutka in solze so ga oblike; zakril je obraz s plaščem in se razjokal. Kdo bi se temu čudil? Saj je prišel na stari dom, da tam zopet veselo začne redovno službo božjo, kjer so predniki pred 115 leti žalostni morali nehati ž njo. Ali pa je bila morebiti tudi nekaka slutnja, ki ga je obšla in s strahom navdala, strahom, da bo začetek težak in britkosti poln?

Večer, poslednji večer 19. stoletja, je sklenil nato z blagoslovom s presvetim Kešnjim Telesom in o polnoči, prve ugotovke 20. stoletja, je daroval novi gvardijan svetogorski prvo sveto mašo v namen srečnega začetka. Ljudje, ki prebivajo gori, so bili veseli, ker polnočnice tudi o božiču davno niso imeli.

Prevzvišeni kardinal, ki so bili meseca januarija poklicani na Dunaj, so pooblastili prečastitega stolnega kanonika in dekana goriškega mesta in okolice, dr. Frančiška Sedeja, da v njih imenu 5. februarja opravi na Sveti Gori slovesno cerkveno izročitev.

Ob devetih se je začela cerkvena slovesnost, ki se je zvršila v lepem redu na zadovoljnost vseh pričujočih. Ljudstva je bilo v cerkvi sicer le malo, vendar več ko se je moglo pričakovati v zelo slabem vremenu, kakih 100 do 200 ljudi, menda večinoma tretjega reda iz Gorice in okolice.

Od tega dne nadalje je torej na Sveti Gori zopet frančiškanski samostan. Kranjska redovna okrajina je prevzela dolžnost ta samostan vzdržavati, oskrbovati službo božjo in deliti svete zakramente v tej prvi romarski cerkvi naše domovine.

Is „Cvetja“.

Katoliška cerkev v Avstraliji.

Lani, tisti dan po Malem Šmarnu, so posvetili v Avstraliji prekrasno stolno cerkev v čast prečisti Devici Mariji. Ob tej svečani priliki so imeli katoličani velik slovesen shod in vsa dežela se je posvetila presv. Srcu Jezusovemu. Na tistem kraju, kjer se danes dviga mogočna stolnica, so l. 1821. položili prvi kamen za majhno preprosto kapelico. Ubog kapelan je takrat blagoslovil temelj za skromen božji hram; lani so se zbrali pri posvečevanju nove cerkve en kardinal, trije nadškofje, 11 škofov, do 200 duhovnikov in redovnikov, in vsa najvišja svetna gosposka v deželi. Kako čudovita je res božja previdnost! Leta 1820. sta bila v Avstraliji 2 mašnika, v vsej deželi so bile 3 kapelice, 4 šole in nekako 2000 katoličanov. Danes je tam 6 nadškofov, (izmed teh je eden kardinal), 17 škofov, 3 apostolski vikarji, 1 opat, 561 misijonskih in župnijskih okrajev, 1455 cerkva in kapel, 969 svetnih in 413 redovnih mašnikov, 3975 redovnic, 5 duhovskih semenišč, 25 zavodov za dečke, 127 zavodov za deklice, 158 višjih šol, 912 malih šol, 81 hiš krščanske ljubezni, namreč bolnišnic in sirotišnic, in 860.000 katoličanov. Ljudstvo je dobro; iz večine so kmetje, poljedelci in živinorejci, in mnogi med njimi so bogati. Katoliške duhovnike vobče visoko spoštujejo, ne samo katoličani, ampak tudi tisti, ki niso naše vere.

Tu se vidi očitno blagoslov božji, to je delo sv. Duha! Poleg sto drugih dokazov nam tudi ta lepi uspeh in napredek v daljni Avstraliji priča, kako resnično je, kar so zadnjič rekli sv. Oče pri obletnici svojega kronanja: „Ne bojimo se za Cerkev; oprta je na božje obljube.“ Seveda, božja obljuba je dana samo Cerkvi, ni pa dana posameznim ljudem, in tudi ne posameznim narodom. Narod, ki sovraži Cerkev in nje služabnike, utegne Bog kaznovati in mu vzeti najdražji dar, sv. vero, in ga dati drugemu narodu, ki ga je bolj vreden. Suho vejo na drevesu vrtnar odseka in jo vrže v ogenj; a drevo ostane čvrsto in požene na drugem kraju nove vrhove. Kakšne posledice utegne torej imeti tisto divje sovraštvo do Cerkve in duhovnikov med nami Slovenci? Pomislimo to malo!

Naznanila in poročila.

Naznanilo ponočnim častivcem presvetega Rešnjega Telesa v Ljubljani. 1.) 28. marca, t. j. v četrtek zvečer pred praznikom žalostne Matere božje, bodo moški častivci skupno molili Najsvetejše eno uro, in sicer od 8. do 9. ure v Križankah. — Molila se bode 9. ura: Češčenje žalostne Matere božje Marije.

2. Po noči mej 4. in 5. aprilom bodo moški molili presveto Rešnje Telo v cerkvi sv. Nikolaja. — Molila se bode pred polunočjo 23. ura: za veliki četrtek; po polunoči pa 24. ura: za veliki petek.

Bratovščina vednega češčenja presvetega Rešnjega Telesa ima v četrtek po Veliki noči, 11. aprila, v uršulinski cerkvi svojo navadno pobožnost. Ob 5. zjutraj je pridiga in potem med sv. mašo skupno obhajilo.

Iz Tržiča. (Razno.) Kakor po nekaterih drugih krajih, tako smo tudi pri nas zadostovali Jezusu v presv. zakramentu za predpustne pregrehe, ki so se brezdvomno dogajale po premnogh plesnih veselicah. Obhajali smo od pustne nedelje do torka štirideseturno pobožnost v čast presv. Rešnjemu Telesu. V treh govorih nam je preč. p. Celestin, kapucin iz Škofje Loke, naslikal Jezusa Kristusa, ki daje v zakramentu ljubezni sveti cerkvi moč življenja, njegovo skrivnostno življenje v tem zakramentu in njegovo delujoče življenje v istem. Lepo vreme je mnogo pripomoglo, da so verniki v obilnem številu prihajali poslušat govore. Od 12. do polu 1. so učenci in učenke molile s svojima katehetoma rožni venec in litanije presv. Srca Jezusovega. Od 1. do 2. pa so drugi verniki glasno častili najsvetejši zakrament. Obhajanih je bilo okrog 1000, bolj malo število za toliko faro, zlasti če pomislimo, da je bilo med temi obilo vernikov iz sosednjih fará. Žal, da je bilo mož primeroma malo, zlasti iz trga.

Tudi pri nas je nekaj let že vpeljana skupno češčenje presv. Rešnjega Telesa vsako nedeljo in vsak zapovedan praznik ob petih popoldne; prvo nedeljo v mesecu pa je izpostavljeno Najsvetejše med to molitvijo. Prelepa knjiga „Večna molitev“ je zelo razširjena po naši fari. Tudi te lepe pobožnosti se vdeležuje precej pobožnih molivcev, pogrešamo zopet le može!

Marijina družba blagodejno vpliva na razvoj verskega življenja. Marijine hčere imajo svojo društveno sobo, kamor rade zahajajo v prostem času, da ondi skupno časté nebeško Kraljico, prebirajo katoliške liste in se vadijo v petju, deklamacijah in predstavah. Letos so priredile že tri predstave. Vse predstave so se jako povoljno pogodile, za kar gre zahvala vrli vodnici.

Pepelnično sredo smo pokopali Marijino hčer Rozalijo Pokovc. Mnogo izkušnjav je imela med „prijateljicami“, ki so jej prigovarjale, naj ne stopi v Marijino družbo. Že je oglasila svoj izstop iz nje. Prednica jo je nagovarjala, naj ne stori tega nepremišljenega koraka, ampak naj opravlja 9dnevnicó v čast Mariji in potem naj jej pride naznanit, kakega mnenja bode. Po 9dnevnicí pride vesela k prednici in jej obljubi, da hoče ostati trdna in stanovitna v družbi. Ostala je zvesta dani obljubi ter kot pobožna hči odšla k svoji materi Mariji po zasluženo plačilo. Skoro vse Marijine hčere so spremile svojo družico s prižganimi svečami na pokopališče.

Omeniti mi je še bratovščine sv. Uršule. Ta je razdeljena v vence. Vsak venec šteje 11 udov, kojim načeluje voditelj oziroma voditeljica. Ta ima knjižico, spisano nalašč za to bratovščino, spredaj pa so vpisana imena udov, katere mora dobro poznati in na nje paziti. Voditelj cele bratovščine ima navadno vsak drugi mesec primeren nagovor v cerkvi. Vsak venec je naročen na „Venec cerkvenih bratovščin“. Mnogi imajo tudi „Domoljuba“, ki ga sami pridno prebirajo in drugim izposojujejo ter s tem vrše apostolsko delo. Sedaj šteje bratovščina že 56 vencev, torej 616 udov.

Dal Bog, da bi tudi ostali mlačneži v pravem času spoznali, da je prava sreča najti le pri Jezusu in Mariji, in da bi je tudi edino tam iskali in ne po plesiščih in v pijančevanju.

kapelan J. Potokar.

Prejeli smo še drugo pismo iz Tržiča; ker se do malega vjema s prejšnjim poročilom, posnamemo iz njega samo en odstavek:

Na rožnivenško nedeljo 1. 1. smo imele 15letno nevesto Marijo Gruden na mrtvaškem odru. Rajna si je prištevala v največjo srečo biti otrok Marijin. „Oj, kako sem srečna“, je vzkliknila, „da sem se Mariji darovala. Dan prvega sv. obhajila sem bila zelo vesela, a danes, ko sem prejela iz rok presvetlega gospoda knezoškofa svetinjico, ter bila sprejeta v Marijino družbo, se še bolj veselim. Pač sta to najlepša dneva mojega življenja.“ Dobra hčerka svojim starišem je bila lepega vedenja. Prijazna in pobožna, ter sploh vzorna

v vsakem oziru, se je priljubila v kratkem vsem. Ob času njene, sicer kratke, a mučne bolezni so jo obiskovale sosesre prav pridno, ter ji pomagale in stregle po noči in dnevu. Bolnica bila je popolnoma vdana v voljo božjo; pobožno je prejela sv. Popotnico. Smrti se ni bala. Še v zadnjih trenutkih njenega življenja je zapela z rahlim glasom Marijino pesem. Zdihnila je v soboto, ravno tisti dan pred svojim godom.

Iz Konjic na Štajerskem. (Sv. misijon.) Uvažajoč blagodejni sad ljudskih ali domačih sv. misijonov so premil. knezoškof lavantinski gospod dr. Mihael Napotnik „v pobožni spomin biserne sv. maše in dvajsetletnice slavnega papeštva sv. Očeta Leona XIII. in v veseli spomin petdesetletnice blagoslovljenega vladarstva presvetlega cesarja Franciška Jožefa I.“ na god sv. Ane I. 1898. založili pri svoji rojstveni fari v Konjicah posebno ustanovo v ta namen, da se za obresti te ustanovne glavnice v cerkvi, v kateri so bili naš nadpastir dne 20. septembra 1850. prejeli sv. krst, vsakih deset let ponovi sv. misijon, bodisi po čč. oo. jezuitih, ki so prvokrat leta 1867. obhajali tu sv. misijon, bodisi po čč. gg. misijonarjih iz družbe sv. Vincencija Pavlanskega.

Ta blagodejna ustanova bi se bila prvokrat imela izvršiti še le I. 1908. Da se pa novo stoletje in ž njim mi prav po namenu našega sv. Očeta papeža Leona XIII. posvetimo presv. Srcu Jezusovemu, zato se je že letos od 10. do 17. februarja tukaj ponovil sv. misijon, ki se je zadnjič tu obhajal meseca januarja leta 1896.

Dobroznani vodja sv. misijonov na Štajerskem, preč. o. Franc Doljak, ki je že trikrat obhajal v Konjicah to sv. opravilo, je pripeljal 9. februarja seboj častita očeta Jakoba Verhovca in Alojzija Žužka, da sta ga podpirala pri sv. misijonu za Slovence, častitega o. Franca Zehengruberja pa, da je istodobno vsak večer pridigoval v nemškem jeziku.

Ne bom popisoval lepih „skupnih sv. obhajil“, ki so po raznih stanovih združena pripeljala nad tritisoč obhajancev k mizi Gospodovi, ne bom pripovedoval o krasnih pridigah, ki so med Nemci kakor med Slovenci vzbujale nepričakovano navdušenje, namenjen sem le, na kratko poročati o velikanski procesiji s presv. Rešnjim Telesom, s katero smo bili „pustno nedeljo“ popoldne zaključili slovenski sv. misijon.

Pri tej priložnosti se je zopet naša „križevska družba“ častno odlikovala. Možje kakor fantje so nosili svoja orjaška bandera v procesiji, izmed deklet „križevske družbe“ se jih je pa — vkljub trdi zimi — do petdeset bilo belo obleklo in ovenčalo.

Žene „križevske družbe“ so se posebno s tem odlikovale, da so do malega vse imele prižgane sveče v rokah. Pravijo, da je samo moških bilo blizo tisoč pri procesiji navzočih. Mnogi izmed njih so tudi svetili, kakor žene in dekleta.

Procesija se je pomikala iz cerkve po glavnem trgu doli in gori, potem pa je šla nazaj v krasno razsvetljeno cerkev. Tržani in tržanke so okna svojih hiš dostojno razsvetlili, kakor to storé vsako leto na Telovo in pa Veliko soboto.

Še nebo je imelo nad nami veliko veselje, ker zimsko solnce je ne navadno gorko na nas sijalo. Zato smo pa tudi z velikim navdušenjem potem v cerkvi zapeli zahvalno pesem, ter je častiti gospod nadžupnik, do solz ganjen, očitno hvalo in zahvalo izrekel preč. oo. misijonarjem, pa tudi vsem drugim, ki so, bodisi tako ali tako, k temu lepemu in svetemu opravilu pripomogli.

Na večer potem je pa bil sklep sv. misijona za Nemce. Poslušavcev, katerih se nobeden večer ni manjkalo, se je bilo k sklepu res prav obilno

število zbralo. Navdušenje je bilo ta večer do vrhunca prikipel. Marsikateri, ki že leta in leta ni opravil svojih krščanskih dolžnosti, se je še ojačen po prelepi pridigi o Marijini mogočni priprošnji približal izpovednici, da je drugo jutro še iz rok odhajajočih sv. misijonarjev prejel sv. obhajilo.

Pustni ponedeljek in torek smo imeli ves dragi dan izpostavljeno presveto Rešnje Telo, da smo z molitvijo in petjem prosili milega Zveličarja, da nam vsem dodeli milost vseh milosti: stanovitosti do konca. V kar Bog pomozi!

Iz Črnege vrha nad Idrijo. Udje Marijinih družb dobivajo po priprošnji svoje nebeške Matere milost srečne smrti. To smo videli pri rajni Marijini hčeri Mariji Poženel. Na Vel. Šmaren l. 1894. je bila sprejeta v tukajšnjo Marijino družbo. Par let pozneje jo je zadela huda bolezen, tako da ni mogla opravljati nobenega dela. Letošnjo zimo se je bolezen še posebno shujšala. V bolezni so tovarišice bolno sosestro obiskovale, jej stregle in jo tolažile. Pa tolažbe je komaj potrebovala, ker je bila sama vsem zgled potrpežljivosti in vdanosti v božjo voljo. Na Svečnico je mirno v Gospodu zaspala. Pogreba, dné 4. februarja so se udeležile skoraj vse družbenice, tudi iz najbolj oddaljenih vasi Bele in Mrzlega loga, dasiravno je neprestano deževalo in snežilo. Pred hišo pokojnice in na pokopališču so pevke zapele genljive pesmi; na pogrebni poti so spremile družbenice rajno sosestro s prižganimi svečami. Oskrbele so tudi, da se je za pokojnico drugi dan opravila peta sv. maša z biljami in da se je ravno tako obhajal osmi dan. A.

H a d r a.

(Po pismu francoskega duhovnika.)

I.

Leta 1867., ko je divjala lakota v Algiru v Afriki, je živela v pokrajini Bel-Abbes vdova iz rodu Tifelesov. Hotela je rešiti svojih pet otrok: dva sina in tri hčere, da ne bi umrli lakote. Zato je morala poprodati vse imetje in je polagoma čisto obubožala. Revščina jo je prisilila, da je premagala prirojeno ošabnost in sovraštvo do kristijanov; vdova je vstopila v službo pri neki francoski rodbini v Benjubi. Dve starejši hčerki sta dobili službo drugje. Samo mala Hadra, ki takrat še devet let ni imela, je prišla z materjo v hišo Francoza Renjója (Reygnaud).

Gospa Renjójeva je bila goreča kristijana, pa tudi dobra gospodinja, ki je zelo skrbela za dušni blagor domačih ljudi. Precej prve dni si je z ljubeznivostjo pridobila zaupanje Dabije, tako se je namreč imenovala vdova; napačne misli, ki jih je Dabija imela o krščanski veri, so ginile druga za drugo. „Vera, ki uči ljudi tako lepega življenja“, mislila si je Arabka, „mora biti dobra in božja.“

Mnogo silneje pa je vplivalo krščanstvo na malo Hadro; njeno nedolžno srce je tako željno srkalo vase nauke Kristusove, kakor srka cvet nežne vrtnice jutranjo roso. Nekoč ji je gospa Renjójeva darovala knjižico z lepimi podobnicami, ki so predočevale življenje in trpljenje Jezusa Kristusa. Mala mahomedanka se jih ni mogla dosti nagledati. Ko je pa gospa sedla k njej in ji začela pripovedovati o betlehenskem Detetu, o Odrešeniku sveta, ki je svojo kri prelil na Kalvariji, tedaj so se zasvetile solze v deklčnih očeh, in v srcu je vedno bolj rastle hrepenenje po sv. krstu.

Nenadoma pa se zgodilo nekaj, kar je zelo zapoznalo izpolnitev njenih najsrčnejših želj. L. 1872. se je matere lotila huda prsna bolezen, katera jo je za dalje časa položila na posteljo. Gospa Renjójeva ji je stregla, kar je najskrbneje mogla; želela je najbolj to, da bi se vdova dala pred smrtjo krstiti. Že je bil določen dan, ko bi se moralo to zgoditi, kar je uboga Arabka nagloma umrla, mnogo prej, kakor so pričakovali. — Malo pred smrtjo — bilo je sredi noči — je začela Dabija glasno klicati hčerko, ki je spala v sosednji izbi: „Hadra, otrok moj, čutim, da že umiram. Prižgi hitro svečo, če hočeš še enkrat videti svojo mater. Oh, kako je škoda, Hadra, da nisem krščena in da ne morem umreti kot kristijana! Poslušaj me, ljubi otrok, in ne pozabi zadnjih materinih besed. Prosim te, ne vračaj se k sinovom Mahomedovim, ampak ostani pri kristijanih in sprejmi sv. krst, kar najhitreje moreš. Vem, da boš potem lahko bolje molila za-me, in da mi bo morebiti tvoja molitev pomagala v nebesa. O Bog, Bog, odpusti mi moje grehe! . . . Usmili se me! . . . Usmili se me!“ — Po teh besedah je umirajoča omahnila na zglavje in je izdihnila dušo v naročju hčerke, ki je jokala, objemala mater in klicala na pomoč.

Vse to se je zgodilo tako naglo, da deklica ni utegnila prižgati sveče in poklicati gospodinje. Skoro nezavestna vsled žalosti se je sirota zgrudila na truplo ljubljene rajnice in ji poljubovala mrzlo čelo; potem je hitela v gospodinjino sobo. Kako se je prestrašila gospa Renjójeva, ko je izvedela, da je uboga Dabija umrla brez sv. krsta! Toda ko je Hadra povedala poslednje besede rajnice in jokajoč vprašala, ali bo mogla v nebesih videti ljubljeno mater, ji je gospa Renjójeva rekla:

„Bog je videl želje njenega srca; upajmo, da ji je hrepenenje po svetem krstu odprlo nebesa. Prejela je krst željâ.“

II.

Nekaj dni pozneje je sedela Hadra zvečer pri oknu z gospodinjo, katera jo je ljubila, kakor lastno hčer. Krog in krog je bilo vse tiho. Nagloma je deklica kriknila in s tresočo roko pokazala na ulico, kjer je ob oglu neke hiše stal star arabski duhovnik in poleg njega mlad Arabec. Oba sta malo postala, šepetala med seboj in pogledovala proti Renjójevi hiši. — „To je moj ujec, Izmael Abdallah in moj brat Mulej!“ je preplašena zašepetala Hadra ter zbežala od okna. „Gorje mi“, je pristavila jokaje, „gotovo sta prišla po-me.“ — Nekoliko trenutkov pozneje sta moža odšla, in uboga Hadra se je oddehnila. Vendar jo je obhajala slutnja, da ji preti nevarnost.

Bil je res Izmael Abdallah, zagrizen sovražnik kristijanov, ki je izvedel o smrti sestre Dabije in prišel v Benjugo po stričnico. Hotel jo je dati za ženo možu svojega rodu. Starejši sestri se nista branili iti z ujemcem, trinajstletna Hadra je pa sklenila, da ostane pri dobri gospej. Spominjala se je besed umirajoče matere: „Prosim te, ne vračaj se k sinovom svojega rodu, ostani pri kristijanih in prejmi sv. krst!“

(Konec prih.)

I z j a v a.

Poslušni določbi papeža Urbana VIII. izjavljamo: čudežnim zgodbam, o katerih poroča „Venec“, pa jih cerkvena oblast ni preiskala, dajemo samo toliko vere, kolikor je gre človeški resnicoljubnosti; tega, kar je Bog posebe razodel pobožnim osebam, nimamo za verske resnice; vse pa prepuščamo nesmotljivi sodbi svete katoliške cerkve.

Uredništvo.